СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 127. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 2-го ЧЕРВНЯ 1951. — No. 127. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 2, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

„ВІЙНА НА ВОЛОСКУ" МИНУЛОГО ҐРУДНЯ

Вашинґтон, 31 травня. — Дня 6 грудня 1950 р. об'єднані штаби збройних сил остерегли польових командантів, що становище в Кореї дійшло до такого стану, що загрожувало вибухом третьої світової війни.. Отже командувачі мали зміцнити свою готовість до дії так, щоб не викликати алярмів. Наслідком такого становища напр. Середземноморська фльота виїхала на відкрите море, щоб бути готовою на всяку потребу. Це виявив адмірал Форест П. Шерман підчас допитів у сенатській комісіз в справі звільнення ген. Доґлеса МекАртура зі становища верховного командувача на Далекому Сході. Тоді теж ген. МекАртур дістав доручення, обмежити кількість своїх прилюдних промов, бо вони могли ще погіршити тодішнє становище. Одначе його поведінка впродовж цілого місяця грудня показувала, що він не рахується з вказівками генеральних штабів. Сам ген. МекАртур повідомляв у тому часі Вашинґтон, що положення в Кореї кепське і це викликало в столиці занепокоєння, яке дало підставу до пізнішого звільнення його з команди.

На свідченні адм. Шермана, як голови морських дій, уряд закінчив вияснювання справи з військового боку; тепер приходить на чергу секретар стейту, Дін Ачесон, який вияснить справу з погляду закордонної політики.

Помер Кардинал Доґерті у 85 році життя

Филаделфія. — Денніс Кардинал Доґерті, найстарший віком і заслугами достойник Католицької Церкви в Злучених Державах, помер несподівано після десятої години ранку в четвер 31 травня. Він помер в 61 річницю свого священства, відправивши Богослужбу в своїй приватній каплиці. Він був кардиналом 30 років. Адміністратором архієпископської дієцезії буде о. Гю Л. Лемб, недавно назначений єпископом новоствореної дієцезії в Ґрінсбурґ, у Пенсилвенії. В ЗДА є тепер три живих кардиналів, а саме: Семюл Стріч у Шікаґо; Едвард Муні в Дітройті, і Франсіс Спелман в Ню Йорку.

ЗДОГАДИ З ПРИВОДУ СЕНАТСЬКИХ ПЕРЕСЛУХАНЬ

Вашинґтон. — З того, що уряд і демократичні провідники в Конґресі не пробують припинити дальші переслухання в сенатських комісіях збройної служби й закордонних справ, Марк Соливан, кореспондент щоденника Ню Йорк Геральд Трибюн робить висновок, що тут входить у гру партійна політика урядової демократичної партії. Він думає, що свідчення найвищих урядовців мають на меті довести, що президент і його адміністрація намагаються всіми способами втримати мир. Коли це буде доведене, тоді Демократична партія з през. Труманом на чолі, використовуватиме ці змагання в аґітації перед виборами 1952 р. Досі жаден свідок не виявив чогось такого, що могло б компромітувати адміністрацію.

ЮНІЯ ПОГРОЖУЄ СТРАЙКОМ НА НЮЙОРСЬКИХ ПІДЗЕМНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ

Ню Йорк. — Майкел Квіл, голова Юнії Транспортових Робітників, загрозив загальним страйком на „собвеях" з днем 1 липня, якщо не будуть виконані домагання підвишки платні з одночасним скороченням тижня праці до сорок годин. Час страйку назначений на год. 12.01 ранку.

РОЗБУДОВА ВІЙСЬКОВОЇ СИЛИ „ПОСТУПАЄ ПЛЯНОВО"

Чарлс Е. Вилсон, директор оборонної мобілізації, виголосив телефоном з Вашинґтону до Ню Йорку, до зібрання крaсвих екзекутивних урядників товариства продавців у Валдорф Асторії, свою промову, яку голосники передали до відома всіх гостей. У промові Вилсон заявив м.і.: „Урядовий плян для розбудови нашої могутности поступає пляново. Це не короткотривалий плян. Він обійме біліони гроша на розбудову фабрик, головно для збільшення запасу дефіцитних виробів, а саме сталевих і алюмінієвих виробів та безконечної кількости воєнних предметів". Він заспокоїв зібраних бизнесовців, що нема потреби боятися великих контроль, які „зненавиджені американцями". Одначе, коли дехто скаржиться на нестатки, хай пригадає собі жертви наших вояків у Кореї. Вилсон признав, що прийде до великих змін у розміщенні підприємств і це буде знак, що це не „діло, як звичайно". Розбудову військової сили треба здійснити так швидко, як тільки можна, щоб забезпечити націю від загрози—пригадував директор мобілізації.

ЛЬОХИ В „ЗАЛІЗНІЙ ГОРІ" НА АТОМОВИЙ СХОВОК

Гудсон, у стейті Ню Йорк. — „Залізна Гора" з якої в рр. 1875-1898 вичерпано залізну руду, перетворена тепер на третій головний сховок для різнородних скарбів, щоб зберегти їх від атомової бомби. За два тижні почнуть туди напливати банкові депозити, музейні збірки, промислові тайни, урядові папери і взагалі все, що має трівку вартість і є в посіданні установ, уряду, підприємств і приватних людей не тільки в Америці, але й в інших країнах світу — щоб усе те врятувати від можливого знищення. Склепіння мають 1,000 футів довжини під Залізною Горою і можуть умістити стільки добра, скільки тепер може вмістити найвищий на світі будинок, тобто Емпайр Стейт Билдінґ у Ню Йорку. Для побудови таких склепінь зорганізовано окрему установу, звану „Айрон Мавнтен Атом Сторедж Корпорейшен", яка саме викінчує цілий лябіринт підземних кімнат зі входом, який замикається так, як банкові сталеві склепіння. Кожна кімната має це свої двері, що одчиняються і замикаються на зразок вогнетривалих кас, тобто різними комбінаціями замків. Таких кімнат є 400, отже є доволі місця на матеріяльні й культурні цінноці.

В АМЕРИЦІ

● **Тільки дванадцять ветеранів Конфедераційної Армії**, яка воювала проти Армії Злучених Держав у Громадянській Війні 1861-65 рр. зосталось при житті. Два з них брали участь у параді з нагоди Поминального Дня в Норфолк, Ва. Третій приїхав туди після паради на „кінцеву зустріч".

● **Проти безбожницької й безоглядної чужої ідеології** — радить озброїтися Америці віцепризедент Албен В. Барклі. Це сказав він у промові на вікритті нового аеродрому в Бінгемтон, Н. Й. Аеродром побудовано коштом чотирьох з половиною мільйонів долярів.

● **Новий будинок американської амбасади в місті Мексико** має 13 поверхів. Це найвищий будинок у столиці Мексико. В ньому урядуватиме амбасадор Вилєм О'Двайер, колишній посадник міста Ню Йорку.

● **Війна між великими крамницями — „департаментовими сторами" — вибухла в Ню Йорку.** Один одному підтинає ціни, які вже впали на 30 відсотків на різнородних товарах.

● **Вломник заліз до тюрми** в місцевості Гайвард, у Каліфорнії. Він думав, що вночі дім замкнений, але знайшов там поліцію. Він не міг вияснити, чого він там шукав.

КАНАДІЙЦІ БОРЯТЬСЯ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ АҐРЕСІЇ В КОРЕЇ. На фото: канадійський вояк вогнеметом викурює червоних з їх укриття. Канадійські відділи часто згадується за геройство і відвагу.

ЗАХІД ПРОПОНУЄ ВЕЛИКОДЕРЖАВНУ КОНФЕРЕНЦІЮ У ВАШИНҐТОНІ 23 ЛИПНЯ

Париж, 1 червня. — Вчора після полудня д-р Філіп Джессуп, американський представник на конференції заступників міністрів закордонних справ, запросив, виступаючи в імені державного секретаря Діна Ачесона, міністрів закордонних справ Великобританії, Франції і Совєтського Союзу, щоб вони зустрілись з Ачесоном у Вашинґтоні в дні 23-го липня і відбули там вже віддавна підготовлювану великодержавну конференцію. В той спосіб західні аліянти бажали б вийти з „мертвої точки", в яку попали наради заступників міністрів в Парижі, завданням яких було приготовити порядок нарад для конференції міністрів і що їм не пощастило, дарма, що вони вже відбули 64 засідань. Негайно після проголошення американського запрошення, британський і французький представники зі свого боку теж передали совєтському представникові майже ідентичні з американською свої ноти, в яких висловлюється їхню згідливість на американські пропозиції. Копії цих нот, переданих совєтському представникові А. Громикові в Парижі, рівночасно передали західні амбасадори в Москві совєтському урядові. Негайно після того відложено дальші наради до найближчого понеділка, сподіючись, що до того часу совєтський делеґат одержить вже відповідні інструкції з Москви. На пресовій конференції опісля вияснено, що західні ноти в жадному разі не мають ультимативного характеру, хоча відповідь Москви може заважити на дальшому становищі аліянтів щодо можливостей черґової зустрічі „чотирьох великих" при „круглому столі". Совєтський представник вже тепер, хоча основно відмовився від коментарів, висловив деякі застереження щодо „неточностей" в нотах, але в західних дипломатичних колах висловлюється надію, що Совєти погодяться на видвигнену заходом пропозицію та приймуть запрошення.

ПОГОДИЛИСЯ НА УСТУПЛЕННЯ АЧЕСОНА

Вашинґтон, 31 травня. — Секретар стейту Дін Ачесон не може залишитися довше на своєму становищі, як про це довідується кореспондент щоденника Ню Йорк Геральд Трибюн, Стюарт Алсоп. Він сповіщає, що цілі гурти демократичних партійців приходять до президентського мешкання в домі Блера, благаючи президента, щоб відправив секретаря Ачесона. Між такими демократами є провідник сенатської більшости Ернест МекФарланд; голова комісії закордонних відносин, Там Конналлі та спікер палати репрезентантів, Сем Рейберн і провідник палатної більшости Джан МекКормак. До цього додав свій голос голова Краєвого Демократичного Комітету, Вилйем Бойл. Ачесон повторяє приватно й прилюдно, що президент Труман прийняв його „на ввесь протяг часу", тобто, весь період урядування президента. Сам президент не хоче його відпустити, одначе становище створилося таке, що нема ради. Проти Ачесона повели злобну пропаганду республіканці, а арґументи проти нього стали такі популярні, що президент, здається, не має вибору, якщо хоче рятувати Демократичну партію від проґри при наступних виборах. Знавці того переконання, що Ачесон має свої заслуги, і кажуть, що багато залежатиме від того, як він дасть собі раду підчас переслухання в сенатських комісіях, до якого він солідно приготувався, студіюючи дотеперішні свідчення високих урядовців. Тимчасом Алсоп, каже, що у Вашинґтоні прищепилася думка не „чи", а „коли" уступить Ачесон.

● **Уряд заборонив підвишку на газети** в в продажу з чотирьох на шість центів. Це сталося в Боґоті — столиці Коломбії в Південній Америці.

ІРАН ОБСТОЮЄ СВОЇ РІШЕННЯ В СПРАВІ НАФТИ

Тегеран, Іран, 1. червня. — Іранський премієр Могаммед Мосадеґ з'ясував вчора в парляменті дотеперішній розвиток подій у зв'язку зі законом про націоналізацію нафтової промисловости, піддержуючи своє непохитне становище в тих справах. Премієр повідомив, що він мав в останньому розмову з американським і британським амбасадорами, а відносно пропозиції британського міністра закордонних справ щодо висилки окремої комісії до Тегерану, яка ці справи обговорила б з іранським урядом, він заявив, що єдина справа, яку іранський уряд тепер міг би обговорити з Британією, це евентуальний продаж нафти Британ ії. Премієр в дальшому вияснив, що причиною усунення з країни двох британських кореспондентів були їхні інформації, „обидні для іранського народу.' Опісля премієр зібрав на конференції закордонних кореспондентів та давав їм лекцію, як вони повинні піддержувати „іранську справу".

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ НАРОДНИЙ ЗДВИГ НА МАНІФЕСТАЦІЇ В ЧЕСТЬ ПЕТЛЮРИ

Ню Йорк, 1. червня. — Громадський Комітет для вшанування пам'яти Симона Петлюри в 25-ту річницю його трагічної смерти відбув вчора своє останнє засідання, вирішуючи остаточно цілий ряд подробиць — зв'язаних з Маніфестацією-Академією, що має відбутися вже в найближчу неділю, дня 3-го червня, в Мангеттен Сентер в год 2-гій після полудня. Маніфестація буде попереджена Панахидою в Українській Православній Церкві св. Володимира при 14-тій вулиці після недільної відправи. Між названими вже раніше українськими промовцями на Маніфестації виступить теж представник УНРади, п. Денисенко.

Комітет сподіється, що сама маніфестація буде великим народним здвигом українців з метрополітальної округи, що в той спосіб в ці рішальні часи засвідчать свою відданість ідеям волі та української державної незалежности, які символізує та за які боровся і життя своє віддав голова Української Народної Республіки і головний отаман її військ, Симон Петлюра.

$ 5,000 З ФУНДАЦІЇ ФОРДА ДЛЯ УВАН

Ню Йорк, 1. червня. — Новостворений т. зв. Фонд Вільної Росії, що одержав від Фундації Форда 200,000 долярів, — проголосив вчора першу листу десятьох інституцій, яким призначено з цеї фундації по — 5,000 долярів. Між цими інституціями подибується теж Українську Вільну Академію Наук в Америці, з призначенням на видання Анналів.

ЗАМІТНИЙ ГОЛОС В „ЛЕЙДІС ГОМ ДЖЕРНАЛ" В СПРАВІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

У червневому числі магазину „Лейдіс Гом Джернал", який має чотирьохмільйоновий тираж, поміщена на першому нотатка інж. Михайла Тишовницького з Бомонт, Текс., під заг. „Комунізм можна зломити". Покликуючись на свою власну участь у боях української армії з часів Української Народної Республіки, п. Тишовницький згадує про переможний похід українців на Київ 1919 р., коли „українська армія гнала російські большевицькі орди як череду овець". Як би російські білі армії були об'єдналися з українцями, то сьогодні не було б проблем Совєтської Росії, твердить автор листа. Одначе тому, що протикомуністичний російський генерал Денікін був настільки дурний, що пішов війною проти українців, щоб недопустити до незалежної України, він причинився до створення Совєтського Союзу.

Друга подібна подія повторилася під час другої світової війни, коли німці знищили нову спробу створення незалежної України. Сотні тисяч українців з совєтської армії піддавалися тоді німцям. Якщо б Ґітлер був проголосив самостійну Україну, тоді знова можна було забезпечити Европу від російської неволі. Одначе Ґітлер почав мордувати українських полонених і насилувати українське населення, що змусило українців стати проти німців. Тоді Українська Повстанська Армія перетяла Ґітлерові шлях постачання до Сталінґраду і він програв. Тишовницький пригадує ці епізоди на доказ, що думка Стаєна створити незалежну Україну зовсім правильна.

● **Сильно погіршився стан здоров'я маршала Петена**, французького героя з першої світової війни і засудженого на досмертне ув'язнення за співпрацю з німцями під час другої війни. Петен має 95 років.

АЛІЯНТИ ВІДБИВАЮТЬ ПРОТИНАСТУПИ ВОРОГА

Токіо, 1. червня. — Впродовж вчорашнього дня на поодиноких секторах фронту доходило до запеклих боїв зі змінливим щастям, як червоні, кинувши на фронт нові резерви, намагалися припинити аліянтський похід вперед, переходячи в поодиноких випадках до протинаступів. Зокрема сильні протинаступи ворога на східній ділянці фронту заставили аліянтів відступити на нові позиції. Цілим рядом протинаступів припинено аліянтський похід теж на деяких інших секторах фронту, хоча в загальному аліянтські війська теж вчора мали „обмежені успіхи", відбиваючи ворожі протинаступи та здобуваючи терен. На східному кінці центральної ділянки фронту на схід від великого резервуару Ґвачон аліянтські війська пішли дальших дві милі вперед, підходячи до міста Янґґу. Другий день сильних дощів знову розмочив корейські шляхи, утруднюючи рухи військ, тоді як густі хмари у великій мірі унеможливлювали акцію авіяції. Скориставши з хвилевого випогодження, важкі американські бомбардувальники виконали налет на важливий залізничий міст в Чонґджу, на ворожому західному шляху постачання з Манджурії. — Супроводжаючі бомбардувальників боєві турболітаки звели бій з трьома десятками ворожих турбо-літаків совєтського виробу. Два ворожі літаки були збиті а один важко пошкоджений. Всі американські літаки повернулись на свої бази. До запеклих боїв приходило теж на західному секторі фронту, де ворог ввів в дію важку артилерію, — скеровуючи її на аліянтські позиції. Посуваючись повільно вперед, аліянтські війська натрапляють на велику кількість залишеного ворогом воєнного матеріялу, в більшості совєтського виробу. Аліянтська розвідка стверджує, що ворог швидкими темпами підтягає на фронт свої дальші резерви та перекидає в Корею свої свіжі сили з Манджурії.

Американські Втрати в Кореї: 67,427

Вашинґтон, 1 червня. — Департамент оборони повідомив вчора, що загальні американські втрати в Кореї від початку війни виносять досі 67,427. З цього було: 11,413 вбитих, 44,705 поранених і 9,987 пропавших. Найбільші втрати, бо 56,176, має армія, за нею йде корпус морської піхоти втративши 9,925 вояків, тоді як нейві втратила 721 а авіяція 605 вояків. Найменші втрати були впродовж минулого тижня. Крім цих втрат на фронті, американські збройні сили мали впродовж дотеперішньої війни ще цілий ряд інших втрат внаслідок хворіб, відморожень, нещасливих випадків тощо. З дотеперішніх воєн американські втрати в Кореї стоять по величині на четвертому місці після втрат в громадянській війні та в першій і другій світових війнах.

ДОКУМЕНТИ ПОТВЕРДЖУЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ АҐРЕСІЮ В КОРЕЇ

Об'єднані Нації, Н. Й., 1 червня. — Американська делеґація в Об'єднаних Націях в половині травня передала Раді Безпеки кілька захоплених документів, які безсумнівно потверджують комуністичну вину за аґресію в Кореї, доказуючи рівночасно її пляновість на довшу мету. Це відноситься головно до захопленого аліянтами в Кореї комуністичного таємного „наказу ч. 1", виданого на кілька днів перед нападом. Вміжчасі, північно-корейський уряд видвигнув застереження до тих документів, кажучи, що вони були підроблені.

ЗОРГАНІЗОВАНЕ РОБІТНИЦТВО АЗІЇ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Карачі, Пакістан, 1. червня. — Вчора тут закінчилася перша реґіонально-азійська конференція Міжнародної Конфедерації Вільних Профспілок, що тривала чотири дні та у висліді якої зорганізоване вільне робітництво азійських країн рішило дати всю можливу піддержку Об'єднаним Націям в їх боротьбі проти комуністичної аґресії в Кореї. Конференція закликає всі вільні робітничі організації, щоби вони в своїх сферах „поробили негайні заходи" для здійснення постанови О. Н. про заборону вивозу до червоного Китаю і Північної Кореї всіх стратеґічних матеріялів, які могли б бути використані у війні. Робітництво може під цим оглядом відіграти важливу ролю, відмовляючись від праці при висилці таких матеріялів червоним напасникам. Тільки індійський представник голосував проти цеї резолюції. Окрему увагу віддано на конференції, в якій взяло участь зорганізоване робітництво десятьох азійських країн, справам каторжної праці та закріпощення робітництва в Совєтському Союзі та червоному Китаю. Ухвалено гострий протест проти висилки десяток тисяч китайських робітників на примусові праці в Совєтському Союзі.

ТРИВОГА В ГРЕЦІЇ ПІСЛЯ РЕЗИҐНАЦІЇ ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА

Атени, Греція, 1. червня. — Вчора після полудня зрезиґнував з посту головного команданта грецьких збройних сил маршал Папаґос, а обов'язки головного команданта перебрав сам король. Хоча причиною резиґнації Папаґоса подано слабий стан здоров'я, в країні кружляє багато здогадів щодо дійсних причин такої зміни, добачуючи їх головно в розбіжностях думок між маршалом і королем щодо деяких військових призначень. Поголоски про ці розбіжності думок поширювалися вже раніше. Король, в листі до маршала Папаґоса, — дякує йому за дотеперішню службу та заявляє, що він і в майбутньому вважатиме його своїм першим військовим дорадником. Резиґнація Папаґоса викликала помітну тривогу в країні. Забезпечуючись перед можливими несподіванками, головно комуністичними, генеральний штаб армії поробив цілий ряд заходів осторожности, зокрема обсаджуючи військом радіовисильні та деякі інші важливі публичні будинки. Резиґнацію Папаґоса вважається тимчасовою.

В СВІТІ

● **Зник безслідно діючий голова** Католицької Церкви в Мадярщині, архиєпископ Йосип Ґрош. У Ватиканських колах підозрівають, що його могла зустріти доля кардинала Міндсенті.

● **Міжнародна Організація для** Втікачів повідомила, що переселення европейських скитальців до Злучених Держав впало до найнижчого рівня в квітні, з огляду на повільність у видаванні американських віз.

● **Союз сирійських журналістів** і видавців в Дамаску рішив бойкотувати заповіджене на їх честь прийняття в місцевій Американській Інформаційній Службі і прийняття відкликано.

● **Дезертири зі совєтської армії** на Захід заявляють, що в останньому часі є менше охотників дезертирувати, бо відомо, що совєтських дезертирів не впускають до Америки.

● **Предсідником Ради Безпеки** на цей місяць є за чергою совєтський представник Яків А. Малік.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕБЕЗПЕКА ЗАЛЯКУВАННЯ

Цьогорічний „Поминальний День" пройшов, як і минулих років, у поважній атмосфері, в молитвах і патріотичних маніфестаціях, присвячених пам'яті вояків, що віддали своє життя, захищаючи ідеали американського народу, а в першу чергу свободу, як свою, так і інших свободолюбних народів. Згадувано поляглих, які надіялись перемогою демократій принести своїй країні та світові краще життя, справедливий лад і тривкий мир. Згадували теж і те страшне варварство, яке поширилось на величезні простори і мільйони нових рабів.

В таких обставинах приходилось президентові Трумановi молитись за мир. Молився з ним ввесь американський нарід, що зовсім природно з релігійного погляду, бо молитва це найсильніша зброя. Але й молитва не має на меті відвертати нашої уваги від дійсности. А ця дійсність така, як її з'ясував у „Поминальний День" ген. М. Б. Ріджвей в Токіо, коли заявив, що немає майже ніякої надії на замирення в Кореї, дарма, що ворог уже мав і далі має величезні втрати. „З комуністами компроміс неможливий, а для нас немає вибору", каже Ріджвей. Певно, що сумно слухати такої мови у „Поминальний День", коли молимось за мир. Але заява ген. Ріджвея є дійсністю, яка тільки потверджує те, що довгими роками чуємо від усіх справжніх знавців кремлівських замірів, спрямованих на підбій світу.

Молитва за мир пожадана й конечна. Але при цьому треба пам'ятати, що за справедливий і тривалий мир та волю у світі вже полягли мільйони, які боролись у переконанні, що краще згинути, ніж жити в таких тиранях, де життя людини не являє собою ніякої цінности. Такий саме був зміст воєнних кличів у боротьбі з аґресивним націзмом і фашизмом. Але тепер, коли ллється свіжа кров у Кореї з вини Кремля і коли нема виглядів на замирення з вини червоної Москви і червоного Пейпінґу, чи можна лякати американців новою війною як загибеллю цілої людської цивілізації? Це ж ніщо інше, як тільки мир за всяку ціну, тобто цілковита капітуляція перед Москвою. А залякування загибеллю цілої цивілізації на випадок нової світової війни можна було почути навіть і від високих урядових осіб підчас святочних обрядів „Поминального Дня". Тому саме добре сталося, що Гаролд Е. Стассен, президент Пенсилвенійського університету, промовляючи на Арлінґтонськім Національнім Цвинтарі, кликав саме тих, хто „займає найвищі становища", щоб зміняли політику страху і боязливости на політику мужности і віри у свої сили. Залякування війною не змінить кремлівської тактики, і не спинить світової війни, якщо Москва її захоче, а тільки підкопає саму Америку та здезорієнтує її союзників. Страх перед війною, як це слушно підкреслює Стассен, тлумачитимуть у світі тим, що Америка слаба і знає, що не може мірятись із Москвою. Страх, каже Стассен, це щось таке, що було завжди чужим американському народові, це така хвороба, яка перетворює вільних людей на невільників. Коли б цього страху не було, то дуже можливо, що не було б і війни в Кореї.

В усякому випадку страх не закінчить корейської війни, а якби і довів до замирення в Кореї, то пізніше за нього довелося б ще більше заплатити людською кров'ю і свободою, ніж за замирення Гітлера в Мюнхені 1938-го року. Отож залякування страховищами війни та нездоланністю аґресора ллють воду на млині і тієї війни і того ворога.

ВІЙНА ЦІН

В Ню Йорку почалася між великими торговельними підприємствами справжня „війна цін", що радістю сповняє домашніх господинь та всіх покупців. „Війна" почалася насамперед між двома великими фірмами: Ґімбелс і Мейсі. Ґімбелс приняв встановлену законом засаду „чесного продажу", продаючи свої товарі по встановлених з продуцентами мінімальних цінах. Але Мейсі має традицію продавати свої товарі на 6% нижче від найнижчих, отже негайно зменшив теж свої ціни та проголосив відповідну знижку цін на 5,978 товарів. Одну годину після того відгукнувся на це Ґімбелс, знижуючи знову свої ціни і війна почалася. Минулого вівтірка знижка цін в Ґімбелса і в Мейсі наступала в приблизно пів-годинних періодах часу, бо починаючи від 2-гої години після полудня Мейсі п'ять разів зменшував свої ціни на традиційних 6 процентів, отже разом на 30%.

За Мейсі і Ґімбелсами пішли інші великі фірми, теж обнижуючи свої ціни. Абрагам і Стравс в Брукліні, приглянувшись шости-процентовій знижці цін в Мейсі, негайно проголосив на цілий ряд таких самих товарів знижку на 10%. Фірма Мейсі не дала себе „збетувати" і знову на шість процентів зменшила ціну. До „війни" опісля приступили інші великі фірми, як Ґирнс, Блумінґдайл, Намм та інші. Всі вони навипередки зменшують ціни за заявляють свою рішучість видержати „в лінії". Деякі товари вже продається нижче продукції. Святочний Пропам'ятний День був перервав це змагання в зменшуванні цін, але поодинокі фірми заявили, що вони продовжуватимуть цю „війну". Тимчасом, покупці великими масами заповнюють ці магазини та користають з нагоди, щоб по дешевій ціні купити потрібні їм речі.

Як пройшло до цеї війни та що вона означає?

Почалося з того, як Верховний Суд в дні 21-го травня вирішив, що стейтові закони т. зв. „чесної торгівлі" не можуть обов'язувати тих продавців, які відмовляються підписати договір про незнижування цін. Ці закони в загальному постановляли, що продуценти і продавці в поодиноких стейтах можуть окремими договорами встановляти мінімальні ціни подрібного продажу. Конґрес, щоб виключити можливість конфлікту тих законів з проти-картелевим Актом Шермана, ухвалив в 1937 році так зване доповнення Міллера-Тайдінґса, на підставі якого дозволялося поодиноким стейтам ухвалювати свої власні закони, які дозволяли б на договірне встановлютання мінімальних цін на продукти, які продається теж в інших стейтах. Адміністрація президента Рузвелта і опісля президента Трумана не ставилися прихильно до цеї поправки, вважаючи, що вона стоїть на перешкоді до зменшення коштів прожитку. Проте закон толеровано з деяких податкових міркувань, хоча департамент юстиції і федеральна комісія торгівлі вже від давна домагалися його відкликання.

Верховний суд видав своє рішення більшістю шістьох голосів проти трьох відносно такого закону „чесної торгівлі" в стейті Луізіяна. Краще, тільки проти частини того закону в Луізіяні, а саме, скасував постанову, що мінімальні ціни, встановлені договором між продуцентом і одним з продавців, повинні зобов'язувати всіх продавців, без огляду на те, чи вони підписали договір, чи ні.

Рішення Верховного Суду відносилось тільки до Луізіяни, але подібні закони існують в 43 інших стейтах. Теперішня „війна цін" в Ню Йорку вже є результатом того рішення і зачалася від того, як Ґімбелс власне на підставі договору про „чесну торгівлю" з деякими продуцентами, головно косметичних товарів, поробив відповідні зміни в своїх цінах. На це відповіла фірма Мейсі своїм традиційним шість-процент-дешевше і в той спосіб почалася конкуренційна боротьба. Звичайно, в такій боротьбі є можливі всілякі „перетягнення", що могли б колідувати зі законами і тому цим справам з увагою приглядаються заінтересовані власті. Одне треба признати, що сам факт конкуренції, якщо вона держиться у відповідних законах та не загрожує цілости торговельного господарства, зокрема якщо вона не руйнує малі торговельні фірми, які не можуть собі дозволити на таку конкуренцію, як великі, вона належить до нашої ліберально-господарської системи та допомагає вдержати її з користю для народу.

Б. Козловський.

ВІЙНА ЧИ МИР?

У квітневому числі "Foreign Affairs" вміщено статтю Джорджа Кеннена, в якій автор, заперечуючи ідею війни як спосіб розв'язати сучасну світову крізу, бачить вихід з неї лише в, сказати б, платонічному озброєнні західнього світу, яке має змусити кремлівських аґресорів до компромісу мирного співіснування двох ворожих тепер світів. Подібні думки висловлюються в певних, переважно ізоляціоністських колах уже не вперше, проте в даному разі ім'я автора — видатного американського публіциста, б. експерта Державного Департаменту в російських справах і президента „Фонду вільної Росії" притягло до статті ширшу увагу. Назагал цей виступ Кеннена наразився на досить критичну оцінку, діставши повне схвалення лише в тій частині російської політичної еміґрації (на чолі з Е. Кусковою), яка звикла об'єктивно співпрацювати з Кремлем, вважаючи страшну трагедію підсовєтських народів „внутрішньою російською справою" і старанно заплющуючи очі на ту смертельну небезпеку, що суне на людство з-за лізних мурів недоторканної для неї „Росії".

Про настанову Кеннена на непорушність російської імперії і невтручання в „російські справи" вже писала „Свобода", тут же я хочу сказати дещо про його погляди щодо миру й війни. Я не стану заперечувати правдивости вихідних тез Кеннена: війна справді є прокляттям цивілізованого людства, і Кеннен щодо цього має рацію навіть там, де він каже, що й перемога у війні є таким самим, лише меншим мірою лихом, як і поразка в ній. Красномовним прикладом цьому може бути хочби Англія, що, перемігши в минулій війні, зійшла після неї на нижчий життєвий рівень, ніж є навіть в західній частині переможеної Німеччини. Якщо війни в минулому мали хоч обмежено льокальний характер і умовно можуть бути виправдані низьким культурним рівнем тодішнього людства, то нема слів виправдання для них тепер. Сучасний світ одночасно має вже величені скарби духової та матеріяльної культури і всенищівну, загрозливу не тільки для них, а й для самого існування людства зброю, що не ввижалася й уві сні ні Цезареві, ні Батиєві, ні навіть Наполеонові. Не зупиняймося тут як на злочинній аморальности воєн, так і на згубній ролі їх в матеріяльному прогресі й розвитку людства. Нагадаймо лише, що, за підрахунком швайцарської газети „Ля Ліберте", коштом другої світової війни можна було б збудувати для кожної родини в усьому світі будинок на шість кімнат з ґаражом і придбати їй авто, а в усіх оселях з понад 5,000 мешканців спорудити по одній модерно устаткованій лікарні та школі! В міру загального проґресу людства, ускладнення та збагачення його життя ідея війни як способу розв'язання міжнародніх конфліктів стає для свідомости людей чимраз більш неприйнятною. Не може бути сумніву, що, коли б влаштувати в цьому питанні світовий плебісцит, за війну „взагалі" не висловилася би й одна сота відсотка людства.

Чому ж тоді те саме людство своїми ж таки руками перетворили свою історію в суцільну історію воєн і шалено готується до найбільш нищівної і тотальної війни саме тепер — в час, коли воно як ніколи потребує спокою?! Чи не є це кричущим парадоксом, глухим кутом самозаперечення для нього?! І чи не свідчить це про те, що війна — це щось більше за людські сили, щось як тайфун, що це — закон історії, продукт певної комбінації суспільних явищ, як тайфун є законом природи, продуктом певної комбінації явищ метеорологічних? Я не хочу сказати цим, нібй війна органічно притаманна людству й помре на землі лише з ним. Цю колись досить поширену теорію треба визнати вже застарілою. Безперечно, в дотеперішньому й сучасному суспільстві були й є якісь потужні джерела, які живили й живлять на землі війни, але це не значить, що вони невичерпні. Висхнуть ці джерела — і не стане на світі воєн.

Неможливо в короткій газетній статті докладніше висвітлити, які ж то є джерела. Скажімо тільки, що ними, безсумнівно, є хиби в організації людського суспільства. Марк-

(Закінчення на стор. 3)

З промов і писань Симона Петлюри

„Справа української держави — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її чи партії — от через що порозуміння, согласовість всіх чинників громадських і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державно не досягнемо.

Не можна забувати, що таким шляхом консолідації всіх національних сил у справі організації своєї держави, принаймні на перших початках творення її, ішли досвідченіші та організованіші нації, як от чеська, наприклад.

Цей шлях і для нас є єдиним, бо він забезпечує затрату сил, жертв, енергії, з найбільшими позитивними наслідками. Отже, пріоритет державности над партійністю, загально-національних інтересів над клясовими та груповими, партійними — мусимо ми зрозуміти і відчувати, як катеґоричний імператив, як одну з головних умовин нашого державного будівництва.

Зрозуміння ваги цієї тези навчить нас підпорядкувати себе і свою діяльність вимогам державної дисципліни, а це своєю дорогою не може не вплинути на поглиблення і зміцнення нашої організованости.

Наша сила в єдності, а порука успіху наших змагань — в державній слухняності".

„І у мене були моменти, коли безсильно впадали руки, коли здавалося, що гасне віра в святу ідею, та ці моменти людської перевтоми були тоді, коли я не бачив єднання і активности в нашій суспільності, а бачив тільки партійні роздори, які доводили до того, що багато людей не вбачали за деревами лісу, за партійними інтересами інтересів державних.

В такій хвилині я пригадував собі слова Мазепи: „нема згоди, всі пропали". Та тепер не можна повторювати похибок минувшини. На цих похибках ми повинні вчитися. Під теперішню хвилину я не перебільшую наших сил, одначе я твердо вірю в процес визволення народу...

Великий шлях ще перед нами до нашої мети.

Ми перейшли всього четверту частину цього шляху... Перед нами великі завдання суспільного і державного будівництва, і кожен повинен віддати волю, душу і руки на службу цьому ділу. Ми повинні віддати на це всю енергію. Година повинна в нас бути за день день за місяць, бо тільки таким чином досягнемо своєї мети".

„Невиховані в дусі демократії народні маси Сходу Европи не зуміли і не змогли відстояти своєї свободи проти войовничого комунізму. Перемігши в Московщині майже без боротьби, комунізм пішов завойовувати колишні „окраїни" російської імперії. В цій боротьбі загартувалася практично воля і нашого народу до самостійности, до національної незалежности у формі демократичної республіки.

Сучасне панування московського большевизму на Україні — це тяжка життьова і політична школа для українського народу. В неволі гіркій він ще більше полюбив свободу, в національнім нещасті він згадує минуле, коли хоч короткий час був у своїй хаті господарем"...

„Між царською Росією і сучасною комуністичною для нас немає різниці, бо обидві вони уявляють собою тільки різні форми московської деспотії та імперіялізму..."

„В урочистих актах законодатних, у війні за волю і повстаннях міцно виявив наш нарід свою волю непохитну — жити незалежним державним життям.

Боротьба за це нашого народу не припиняється і не припиниться. Нехай вона буде довга і вперта, нехай вона бере нові і нові жертви, але Україна незалежна — хоче чи не хоче того Европа і світ — таки буде".

„Перед революцією ми були лише етнографічним матеріялом, а тепер після революції і кривавих років збройної боротьби за свою вольність і державність, Україна, як нація, яка знає, чого вона хоче і куди їй іти — ; фактом безперечним навіть і для наших ворогів".

„Шлях визволення кожної нації густо кропиться кровю. Нашої так само. Кровю чужою і своєю. Ворожою і рідною.

Кров закінчує глибокі процеси національних емоцій, усвідомлень організаційної праці, ідеологічної творчости, всього того, що нація і свідомо і раціонально використовує для ствердження свого права на державне життя. Кров, пролита для цієї величної мети, не засихає. Тепло її все теплим буде в душі нації, все відграватиме ролю непокоючого, тривожного ферменту, що нагадує про нескінчене і кличе на продовження розпочатого".

„Хай менше буде поміж нами таких, про яких кажуть, що вони нічого не забули і нічого не навчились. Навпаки: хай буде більше таких, що вчаться на своїх помилках і мають сміливість до них признатися, щоб в майбутньому їх уникати".

„Як будете в церкві на 12 євангеліях, слухатимете Слово Боже про Страсті Христові — як будуть носити Плащеницю біля церкви, — як співатимуть радісне „Христос воскрес!", — згадайте про мучеників України. Згадайте про всіх, кого розстріляли большевики, згадайте і про тих, хто зі зброєю в руках боронив нашу рідну землю від московських катів і своїх запроданців, згадайте і помоліться за них!

Не за горами кари час! Воскресне наша Україна, скине з себе московсько-большевицьке ярмо. Не забувайте про мучеників і праведників наших. Не забувайте про невинну кров і готуйтесь до помсти над ворогами, що не дають жити нам по-людському!" (Страсний Тиждень 1926 р. кілька тижнів перед смертю).

Микола Очерет.

ОРДЕНОНОСЕЦЬ

2)

Другий період життя радгоспу, а саме: період політичного зміцнення та розросту або укрупнення, розпочався з того, що до радгоспу почали надходити у великій кількості книжки: історія ВКП(б), політекономія, екополітика, істмат, діамат, марксизм, ленінізм, життя і діяльність Леніна, життя і діяльність Сталіна, звіти про з'їзди партій, рад, як области, республік так і союзу, програма ВКП(б), установи військової смужби, статут партійних організацій, статути різних орденів та часописи: „Правда", „Ізвєстія", „Комуніст", „Більшовик", „Вісті", „Красная Звезда", „Ударник", „Красний Транспорт", „Слутнік Агітатора", „Паровоз", „Труд", „Красное Знамя", „Піонер", „Комсомольська Правда", „Сталінская Правда" і багато інших книжок, часописів та журналів. Папір у книжках був грубий, на куриво не придатний, тому книжки брались не охоче. Заде на часописи був більший попит, а особливо на „Красную Звезду", з якої всі ми вертіли цигарки. Разом з тим у радгоспі відкрились вечірні курси, на які зараховано було усіх. Заняття на курсах відбувались: для службовців з 5 до 8 год. вечора, для робітників з 8 до 11 годин вечора кожного дня крім неділі (день демонстрацій) та четверга (день партійних зборів). Вивчали на курсах марксизм, ленінізм, сталінізм, істмат, діамат, історію ВКП(б) конституцію СССР та життя і діяльність Сталіна. Тут було призначено секретаря парткому і на загальних зборах партійного осередку його вибрали секретарем комітету партії нашого радгоспу. Тож після цих виборів розгорнулась робота по зростанню колгоспу, бо за пляном наш радгосп мав стати радгоспом — велетнем. Почали відкриватись нові відділи з підвідділами і вже через півтора року у радгоспі були такі відділи: будівельний, ремонтний, монтажний, заготовочний, постачальний, виробничий, охорони соціялістичної власности, торговельний, фасовочний, калькуляційний, транспортовий, експедиційний, зоотехнічний, ветеринарний, дезінфекційний, фурашний, обліковий, пляновий, статистичний, бухгалтерський, експлоатаційний, учбовий, кадровий, контрольний, агітаційно-пропогандивний, адміністративний, таємний і секретаріят. Щоб уникнути паралелізму в роботі з сільською лікарнею, медичного і санітарного відділу не відкривали і всі лікувались на селі. Кожен відділ мав кілька підвідділів і секторів. Наприклад заготовочний мав у себе такі підвідділи: заготм'ясо, заготсало, заготмасло, заготсир, заготмолоко, заготвовна, заготщитина, заготпапір, заготодяг, заготвзуття, заготхарч, заготширпотреб, заготкістки, заготшкіра, заготфураж, заготптиця, заготзерно, загатзалізо, заготпаливо, заготпух - перо, заготріг-копито заготдобриво, заготрембудмат та сектор кадрів з таємним підвідділом. Щоб уникнути тяганини й бюрократизму, контрольного підвідділу не утворювали — контроль робив таємний підвідділ сектора кадрів, канцелярію ж мав кожний підвідділ свою. Отже на початок другого року з часу закінчення організаційного періоду відділів з підвідділами було значно більше п'ятисотень, а коли рахувати в кожному підвідділі що найменше чотирьох осіб, а саме: завідувач, заступник завідувача, агент Г. П. У. та секретар, то самих службовців було трьох тисяч. Тому треба визнати, що радгосп неухильно наближався до виконання поставленого завдання і поступово перетворювався на радгосп - велетень. Наш виробничий відділ теж був „укрупнений" і мав тепер чотирнадцять підвідділів. Я сам був завідувачем підвідділу великої рогатої худоби і за посадою називався: завпідвідділу велрогхуди, Юрко став залезав підвідвелрозхуди, Павлусь — рядробпідвідвелрогхуди. Дмитруся, брата Юркового, скоротили аби не створювалась „семейність" в роботі, Бориска ж скорочено в порядкові боротьби з бюрократизмом. Укрупнення зовсім не торкнулось собак, їх, як і раніш, було три і звались вони: Бровко, Рябко і Кудлатий, — вони ж бо працювали добровільно і харч добували самі собі.

В своїй роботі наш підвідділ найцільніше був зв'язаний з підвідділом охорони великої рогатої худоби, що ним завідував син завідувача відділом кури — Петро, бувший „секретний сотрудник" (скорочено: сексот) райвідділу Г. П. У., тепер сексот обласного Г. П. У. Саме він вважався в нашому радгоспі зразковим завідувачем, бо не обмежувавсь звичайними 8 годинами праці і часто просиджував за столом 3—4 години по-за нормою, за що одержував подвійну платню за кожну понадурочну годину. В урочні години він, як зв'язківець з сільрадою, де головою був його дядько, завжди був у сільраді й мав змогу підписувати папери лише в понадурочні години. Зате праця всіх робітників його підвідділу завжди вкладалась в нормовані години і ніхто з них додаткової платні не одержував. Коли ж траплялось, що хтось працював в його підвідділі поза нормою, то, як свідомий член колективу, він завжди цю працю виконував „добровільно". Крім завідувача підвідділом було ще два його помішники, два контролöри та п'ять сторожів. Тож з ранку до вечора худобою піклувався мій підвідділ, а на ніч всю худобу за окремим актом ми передавали підвідділові охрвелрогхуди. Щоб другого дня ранком одержати знову худобу і гнати її на пастовень, ми мусіли одержувати у своєму відділі наряд на роботу. З цим нарядом повинні були одержати у підвідділові охрвелрогхуди ордер на видачу нам худоби. З цими двома паперами ми мусіли в експлоатаційному відділі одержати дозвіл на використання пастовня. Коли ми мали на руках ці три папери, то мусіли в адміністраційному відділі одержати наказ на виконання нашої денної роботи. Тепер залишалось лише одержати в контрольному відділі пропуски до кошар і тоді з усіма п'ятьма паперами ми могли йти до кошар і, за відповідним передаточним актом, одержати там худобу і вигнати на пастовень. Ця вся процедура не зараховувалась у робочі години, бо була не самою роботою, а лише підготовкою робочого місця. Тому худобу на пастовень ранком в 6 годині ми завжди гнали з Павлусем, а мій зампідвідвелрогхуди цілий день бігав по відділах і підвідділах, підготовляючи робоче місце. Опівдні за переходовим здаточним актом ми передавали худобу доярському підвідділові експлоатаційного відділу і приймали її по цьому ж акті в 3 годині після полудня. Акт був переходовий, бо залишався у тих, з ким була тоді худоба. При одержанні худоби ми підписували акта про видоєне молоко і за цим актом доярка могла здати молоко до заготмолока, де одержувала ордер про прийом. Цей ордер доярка несла до контрольного відділу, і там одержувала пропуск до будинку управління. При вході в будинок вона показувала пропуск міліціонерові і проходила в обліковий відділ, де здавала ордер і одержувала на руки розрахункову квитацію, на якій було визначено її трудодень.

(Продовження буде)

СИМОН ПЕТЛЮРА—СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОЇ БОРОТЬБИ ЗА ВОЛЮ!

Петлюра згинув 25 років тому—Його Ідея Української Державности житиме вічно!

ОДНИМ З ДОКАЗІВ ТОГО МАЄ БУТИ ВСЕНАРОДНА УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В НЮ ЙОРКУ — 3-ГО ЧЕРВНЯ — В ГОД. 2-ІЙ ПОПОЛУДНІ В МАНГЕТТЕН СЕНТЕР. ВШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ ПЕТЛЮРИ І ЗАМАНІФЕСТУЙМО ВІДДАНІСТЬ ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ, БЕРУЧИ МАСОВУ УЧАСТЬ В МАНІФЕСТАЦІЇ!

„ПРО МІЖНАЦІОНАЛЬНИЙ ЄДИНИЙ ФРОНТ"

Під таким заголовком з'явилася стаття в „Новом Русском Слове" за 20 квітня 1951 року. Ця стаття є переклад з деякими скороченнями статті із 8 т. „Литовського Бюлетеня", що його видає в Ню Йорку „Литовсько - Американська Рада". На початку подано до цієї статті короткі коментарі, в яких розповідається про те, що до цього часу ні один російський проєкт про об'єднання антибольшевицьких сил не викликав симпатій з боку не-російських елементів. Неросійські антикомуністи уникають контакту з російськими. Пояснити причини безуспішности спроб об'єднання антикомуністичних еміграції можна тільки знаючи, чого прагне і чим дихає неросійська еміграція. І от з цією метою і подається тут стаття з „Литовського Бюлетеня". Цікаво, що до змісту цієї статті редакція „Нового Русского Слова" ніяких коментарів не подає. Та й не дивно! Бо сперечатися з „Литовським Бюлетенем" не так легко. Думки і висновки литовського автора такі переконливі і арґументовані, що їх спростувати або відкинути неможливо. „Литовський Бюлетень" дає ясну і чітку відповідь на питання, чому неросіяни так негативно ставляться до російської еміграції. Тому що російська еміграція заражена російським імперіялізмом — ось де криється основна причина неможливости спільної мови між російською еміграцією і неросійською. Стаття литовського автора надзвичайно цікава для всіх неросіян, а особливо для українців. Наведемо деякі уривки з цієї статті:

..Росія, яка голосніше від усіх засуджувала колоніяльний імперіялізм в Азії і Африці, сама зайнялася створенням власної колоніяльної імперії в Европі. Дивно, що Росія дістає моральну підтримку багатьох союзників. Її основними союзниками є російські еміґранти, які належать до політичних і філософських ідеологій всіх відтінків, і неодмінно діють під вивіскою „лібералізму".

Російські „ліберали" і „демократи" уникають говорити про самовизначення народів, поневолених Росією. Вони воліють говорити про „демократичну федерацію Росії" або про „народи Росії"... Всі, або майже всі вони, не можуть без жаху говорити про український націоналізм або про незалежність України. Починаються тоді всілякі фальшиві обвинувачення проти українців і, коли тільки можливо, заперечується навіть існування української національности.

Вони здатні зрозуміти звільнення Бірми, Індії, Індонезії, Індокитаю, Кореї, Лівії, Пакістану або Філіпін від їх колишніх панів. Вони кивають головою в знак згоди на пропозицію про використання рурських ресурсів усією Европою. Але вони не хочуть допустити подібного процесу у відношенні до Росії, віддавши ресурси Сибіру в спільне користування азіятських країн, або давши незалежність Україні, Вірменії тощо. Як тільки заходить мова про подібні речі, вони переводять розмову на „демократичну федерацію народів Росії" і вимагають відрізняти комуністичних правителів у Кремлі від „російського народу" для піднесення „російських мас" і т. д.

Росіяни привласнюють собі заслуги українців. Наприклад, сотні тисяч українців відмовилися повернутись на батьківщину і тільки небагато тисяч росіян мали сміливість або можливість уникнути репатріяції. Ця обставина ні трохи не заважає росіянам заявити, що це росіяни відмовилися повертатися, на тій підставі, що Україна, включаючи Львів і Карпатську Україну, є частина СССР, себто Росії. Роблячи фантастичні заяви про „російський підпільний рух", вони не мають, одначе, сміливости привласнити собі і УПА (Українська Повстанська Армія), від рук якої загинуло немало справжніх росіян...

...Ще тяжче зрозуміти польський імперіялізм, коли Польща сама перебуває під владою Совєтського Союзу. Можна не звертати уваги на поляків, цілком підвладних Сталінові, але гірше стоїть справа з вимогами поляків, що живуть на вигнанні, і що, не зважаючи на це, вимагають не тільки німецькі території, але й литовські, білоруські і українські, завойовані Польщею в 1920 році. Країна з 20 мільйонами населення панувала б тоді над площею, де живе 40 мільйонів! Такий зміст вимог „кордонів за Ризьким договором на сході і по Одеру на заході"...

Із усього сказаного можна зробити такі висновки... Російські еміґранти психологічно не підготовані до співробітництва з своїми природними союзниками, бо вони і досі не відмовилися від ідеї панування росіян над народами, підкореними СССР.

Жертви совєтського імперіялізму поділяються на дві основні групи: народи, що перебувають під совєтською владою від 1919-22 рр., як українці, білоруси, армяни та ін.; і народи, що в свій час звільнилися від влади росіян, німців або австрійців — поляки, балти, мадяри, югослави, румуни та інші.

Із першої категорії українці є найсильніша, найенерґічніша і найкраще зорганізована група. Їх контакт із Заходом не припинявся до 1795 року, а в Західній Україні до 1945 року, коли її захопила Росія...

Ця стаття литовського автора є грізним мементо для російських і польських імперіялістів усіх мастей. Вона є яскраве свідоцтво зростаючої третьої сили — сили об'єднаних народів, неросійських народів, що стогнуть під гнітом Совєтської Москви. Якщо російські та польські еміґранти не відмовляться від своїх імперіялістичних тенденцій, ця сила буде з однаковою міццю бити і червоний і білий імперіялізми. Загрозу цієї сили відчувають російські еміґранти і тому не даром вони друкують статтю литовського автора з метою „інформації" свого оточення. Литовський автор чудово зірвав машкару „демократизму", „лібералізму" і „федералізму" з обличчя російської еміґрації і показав, що за цією машкарою ховається фізіономія імперіяліста, що нічим не відрізняється від червоного большевицького імперіялізму, що так само намагається сховатися під гаслом „демократизму", „федерації" та „дружби народів". Міжнаціональний єдиний фронт фактично уже існує! І коли росіяни та поляки хочуть також приєднатися (не творити, а приєднатися) до нього, вони повинні рішуче зректися свого імперіялізму і стати на шлях повного визнання права на самостійність і незалежність всіх народів, що тепер поневолені большевицьким імперіялізмом. Історичний процес неухильно веде до того, що велика тюрма народів — СССР — неминуче розвалиться і на руїнах її повстануть вільні народи і вільні самостійні держави. І ніяка сила — ні червоно-імперіялістична ні біло-імперіялісичтна не зможуть спинити цього процесу, бо об'єднана сила поневолених народів зростає з катастрофічною швидкістю. Чим більше народів підгортає під свою владу Москва, тим скоріше прийде її неминучий кінець, тим скоріше прийде неминуче визволення для всіх поневолених народів.

П. Василенко

ВІЙНА ЧИ МИР?

(Докінчення зі сторони 2-ої)

систи з властивою їм вузькоглядною догматичністю не замислюючись розв'язують цю проблему за своїм катехизисом: війна є породженням капіталістичної системи, воєн не буде лише в безклясовому суспільстві. Та коротка історія першої в світі „марксистської" держави геть переплутала всі марксистські карти, показавши, що саме „безклясовий" СССР став носієм замаскованих ідей войовничого імперіялізму й колоніяльної політики, тим часом як капіталістичний світ зрікся багатьох своїх колоній і не тільки не повстав проти „безклясової" держави, а ще й допоміг реалізації її імперіялістичних зазіхань. Надто загальним та розпливчастим слід визнати й пояснення сучасної гри воєн боротьбою між „старим" світом (без марксистського клейма „клясовий"), що відживає, і „новим" (без марксистського клейма „безклясовий"), що народжується, — боротьбою, в якій, мовляв, комуністам історично судилося стати лише руїнниками старого світу, але аж ніяк не творцями нового. Ця концепція теж застаріла, бо поняття „старого світу" в ній взято з архіву часів, коли йшлося про боротьбу з февдальним, аристократичним, а б солютистським ладом, тобто самою суттю своєю реакційними, застиглими в своїх формах та змісті суспільними системами. Сучасний „старий світ" — це та демократія XX віку, яка попри всі свої хиби та суперечності несе в собі зерно здорової загальнолюдської ідеології, а головно являє собою динамічну еволюційну систему, що може цілком задовольнити якнайширші потреби якнайширших кіл усіх народів світу. Така система таїть в собі джерела вічної юности і тому не може бути „старою": вона може потребувати стосовно до вимог часу й місця певних переоцінок, реформ, змін, але в ній не може бути елементів відмирання. Про гнучкість, широту й життєздатність цієї „старої" системи свідчить хоча б уже те, що в ній знаходять спільну мову для себе такі відмінні своєю історією та культурою держави, як патріярхально - селянська Швайцарія, індустріяльно-капіталістична ЗДА, королівська й разом з тим напівсоціялістична Великобританія. Про передовий характер цього „старого" світу промовляє і те, що саме він є творцем неймовірно відважних ще з погляду XIX ст. плянів об'єднання світу за посередництвом Ліґи Націй та ОН (неефективність цих заходів — питання вже інше), пляну Шумана, федерації західньо-европейських країн — аж до плянів світових парляменту та уряду в майбутньому вільному світі.

В цьому активному пориванні передових елементів людства до ідеї світового об'єднання — запорука минущого характеру воєн. Налякане жахами самонищення в світових війнах, бачачи себе приреченими на загибель людство інстинктовно відчуває, що одинокий порятунок для нього — в певному міжнародному об'єднанні, в певному здоровому інтернаціоналізмі. І воно має рацію. Як колись об'єднання первісних людей в роди й племена припинило криваву боротьбу між окремими їхніми членами, як об'єднання цих племен в нації припинило боротьбу між племенами, так і певне об'єднання націй покладе край війнам між нами: воювати на такій об'єднаній землі буде вже ні з ким — хіба з марсіянами за Уелсом. В світі з обмеженими в своїх функціях, але ефективними міжнародніми парляментом, урядом та судом війна стане такою самою не можливою, як неможлива вона тепер, скажімо, між північними і південними стейтами. Цю істину добре розуміє і комуністичний аґресор, лише вкладаючи свій власний зміст в поняття об'єднання. Справді, якби Москва перемогла в майбутній війні, заволодівши всім світом, в ньому теж не могло б бути воєн, як не може бути війни й тепер, напр., між Польщею і Чехословаччиною.

Смуга жахливих світових воєн, в яку вступило людство, доводить саме те, що воно дійшло того краю, де питання руба стає так: чому бути далі — чи війнам, чи людству? Вселюдський інстинкт самозбереження, що є неписаним законом історії, дає лише одну відповідь: бути людству й не бути війнам. Отже майбутня війна попри всі її жахи стане й війною проти війни, війною за той кращий об'єднаний світ, де не буде більш місця війнам. Хоч хто переміг би в цій останній (якщо перемога буде остаточною і в усім світі) війні, людство прийде нарешті до загального миру. Проте, перед ним — дилема: чи купити цей світовий мир в Москві ціною світових злиднів та рабства, прикрашених портретами Сталіна, чи вибороти його рішальною перемогою над комуністичними змовниками, щоб тоді, склавши по часточці своєї державної суверенности в сдарбницю світового об'єднання, забезпечити собі разом з миром незалежне національно-політичне й особисте життя і відкрити широкі шляхи до волі, добробуту й духового проґресу в усьому світі? Яку з цих двох можливостей повинне обрати людство, — ясно без відповіді.

Тим часом все це досі лишається неясним для політиків певної формації, для яких майбутня війна за світ — не історична неминучість, а якась випадкова подія, залежна від бажання окремих людей (як, напр., від намірів або й висловів ген. МекАртура) або тих чи інших окремих фактів (як, напр., договору з аґресором). Цим ідеалістам в політиці бракує реалістичного розуміння того, що при сучасній міжнародній ситуації не може бути ніякої угоди, яку не порушив би свого часу аґресор, ніякого тривалого „мирного співіснування" з ним, нехай і врівноваженого за Кенненом відповідним співвідношенням збройних сил. Якби червона Москва навіть і згодилася на „компроміс", про який згадував Кеннен, це означало б тільки, що вона ще не готова до рішального бою і в її інтересах трохи відстрочити свій наступ на вільний світ доки вона не озброїться сильніше за нього. А сподіватись цього вона може тим легше, що на послузі їй тут стають жорстокі методи тоталітарної держави, неможливі в демокраичному світі: державне право власности на тіло, душу й життя людей, можливість давати їм гармати замість їжі та одягу, можливість мільйонами засилати їх на безплатну каторжну працю в концтабори. Недаремно СССР, що не роззброювався після війни, вже й тепер має, напр., більше літаків та підводних човнів, ніж їх мають ЗДА, що цілком демобілізувалися зараз же після перемоги над Гітлером. А яким непосильним тягарем став би для людства такий „збройний мир", що потребував би неймовірних напружень народніх сил в усім світі, гарячкових зброєнь, величезних військових видатків, які й нині сягають вже мало не астрономічних цифр! І все це — тільки для того, щоб мати той „лихий мир", що кінець-кінцем однаково, як показує історичний досвід, завжди приводить до стану, коли „рушниці починають стріляти самі". Чи не занадто велику ціну пропонує Кеннен за це тимчасове „перемир'я" з аґресором і що думає він про долю третини людства, покинутої тепер на поталу катам, в разі навідь чуда перетворення цього перемир'я в довгий тривкий мир?

Розв'язуючи питання війни чи миру, треба завжди йти дорогою тверезого реалізму а не ідеалістичної мрійности. Цілком ясно, що практичні висновки Кеннена в цьому питанні продиктовнані не так логікою мислення, як підсвідомим упередженям засліпленого своєю ідеєю пацифіста. Принципово й цілком слушно заперечуючи війну, але бачачи, як що далі, то глибше поринає в її хвилі світ, Кеннен радить йому хапатися за соломинку „мирного співіснування". Аби був мир, а не війна, — кажуть такі люди, забуваючи, що не можна спрощувати й стандартизувати таку велетенську проблему, що часом „мир" може нести в собі зародки страшних воєн, як „війна" — зародки непохитного миру. Мимоволі згадується тут клясична промова в Конгресі ген. МекАртура, що з ним бачили, яким щирим та переконаним пацифістом може бути навіть старий професійний вояк і як цей ідейний пацифізм можна сполучити в разі потреби з рішучою тактикою війни в кінцевих цілях того самого загального вічного миру.

Д-р Микола Андрусяк

БІЛОРУСИ І МИ

Вже на скитальщині відбилася ехом і в українській пресі дискусія поміж білоруськими діячами на тему, чи не слід їм замінити назву „білоруси" престарою племінною назвою „Кривичі", щоби цим себе більше відмежувати від росіян, беручи собі за зразок українців, що теж залишили свої історичні назви, які їх зближували до росіян. Походження назви „кривичі" слід дошукуватися в литовських словах „криве" — жрець, божий слуга, найстарший литовський жрець називався „Криве-Кривейто". Можна вважати кривичів за зіслов'янщених нащадків якогось литовського племени; за цим промовляють досліди українського палентолога проф. Вадима Щербаківського, який за литовські племена вважає старинних будінів над верхнім Дніпром та літописних голядів над річкою Поротвою, допливом Москви. Поселення кривичів не покривалося з сьогочасною білоруською територією і крім водної области верхньої західньої Двини й верхнього Дніпра ішли поселення кривичів у північно-східньому напрямі над верхню Волгу, втискаючись поміж фінські племена. Але ці поселенці улягли московській асиміляції, подібно як новгородські слов'яни, вятичі над Сеймом та українські сіверяни над верхнім Сеймом (Курщина). Зате приєдналися до кривицького пня на півдні нащадки радимичів над Сожю, та частина нащадків дреговичів на північ від Припяті.

Державні традиції кривичів сягають до полоцького князя Рогволода, якого побідив київський князь Володимир Великий, але він рахувався з кривицькими племінно-державними традиціями й згодом післав туди княжити свого сина Ізяслава від Рогніди Рогволодівни, що доживала свого віку також у своїй батьківщині в Ізяславі (назва городу від імени її сина, й згодом Зеслав) коло Минська. Брячислав Ізяславович, княжив у Полоцьку незалежно від Ярослава Мудрого, тимто встановлений останім сеніорат не обхоплював полоцького князівства. Ізяслав І Ярославич пробував змусити полоцьких князів до послуху великому київському князеві і ув'язнив у Києві Всеслава Брачиславича, якого звільнив бунт проти свого князя киян, що проголосили київським князем Всеслава. Але останній не витримав довго в Києві й повернув до свого Полоцька, що далі залишився незалежним від великого київського князя. Але землі східніх кривичів над верхнім Дніпром (Смоленськ) і верхньою Волгою (Твер) припали згодом нащадкам молодшого сина великого київського князя Мстислава І Мономаховича — Ростислава І, які часто засідали на київському княжому престолі; з цієї лінії походили: св. князь Мстислав III Романович, що впав у бою з татарами над Калкою в 1223 р. і тогочасний галицький князь Мстислав Удатний та передостанній київський князь з роду Рюриковичів Роман II Михайлович Брянський в половині XIV ст.

Підбій Литвою білоруських земель у XIV ст. визначив їх відмежування від Московщини. Відмежування білорусів від українців прийшло значно пізніше. До люблинської унії 1569 р. в склад Великого литовського князівства входили крім білоруських, також і українські землі (Київщина, Чернігівщина, Брацлавщина, Волинь, Полісся і Підляшшя) й тим то культурний рух на Україні й Білоруси в XIV ст. розвивався під спільною для обох народів назвою „русин". Білорусин з Полоцька Франц Скорина, доктор падуанського університету, переклав у початках того століття на „руську мову" „для вжитку русинів" Псалтир і Біблію і копії його перекладу поширювалися по Україні і по Білорусі. Предки білорусів ішли також до українського козацтва. В половині XVII ст. гетьман Богдан Хмельницький, коли говорив про визволення усієї Руси або України по Вислу, мав на думці і Білорусь; його полковники творили на Білорусі козацькі полки в Новгородщині, Случчині і Могилівщині, де Москва, щоб не допустити до об'єднання Білоруси з Україною під українським гетьманом, висунула „незалежного" білоруськоо полковника Поклонського, що голосив пряму залежність Білоруси від московського царя. Проте, ще до початків гетьманування Івана Виговського козацькі полковники не залишали Білоруси, а

(Закінчення на стор. 3-тій)

БІЛОРУСИНИ І МИ.

(Закінчення зі стор. 3-тої)

полковник Нечай пробував зорганізувати козацтво навіть у Смоленщині. На білоруському терені працювали визначні українські духовні діячі як полоцький архиєпископ Мелетій Смотрицький та могилівські єпископи Йосиф Нелюбович Тукальський, що, як київський православний митрополит, був дорадником гетьмана Петра Дорошенка, Юрій Кониський і багато інших. З білоруського терену походив гетьман Пилип Орлик, що перед своєю козацькою службою видав у Вильні в 1695 р. присвячений гетьманові Іванові Мазепі свій твір „Алькид Російський". Слово „Російський" у тому часі значило те саме що „руський", а не московський. Як один „руський нарід" виступали українці й білоруси до кінця XVIII ст. в межах польської річипосполитої, хоч у письменних пам'ятках від XVI ст. були помітні мовні різниці та серед українців помічалося означення білорусів „литвинами", цебто мешканцями Великого Литовського Князівства.

На основі традиції колишньої приналежности білорусів до київської держави та спільної київської митрополії був поширений серед галичан погляд, що білоруси є частиною українського народу, ще продовж XIX ст. Навіть галицькі мовознавці в тому самому столітті, Іван Могильницький в першій половині та Омелян Огоновський в другій половині вважали білоруську мову за говірку української. Про братів „русинів на Білій Руси", як про один з нами нарід, писалося ще на початку нашого століття у жовківському василіянському „Місіонарі". Але вже національне відродження українців і білорусів у межах б. російської імперії продовж XIX ст. на мовній основі відокремило оба братні народи; у плянах слав'янської федерації українських кирилометодіївців з перед 100 років білорусів зближувано до росіян, а не до українців. Тимто і в часі українських визвольних змагань 1917-20 рр. не виринула серед чільних придніпрянських діячів концепція українсько-білоруського державного союзу, що віддаляв би кордони Московщини від Києва, а Москву зближав би до кордонів. Це відсунення Києва від кордонів Росії виринуло щойно в часі українсько-совєтських мирових переговорів літом 1918 р., коли з українського боку була проєктована гранична лінія через Білорусь від Вигонівського озера до Рогачева над Дніпром а звідтам до північних меж колишньої чернігівської губернії.

Само визначення українсько-білоруської мовної межі на Поліссі є й досі дискусійне в науці; ця межа в Е. Карського покривається з північними межами берестейсько-поліського і київського воєвідств у XVI—XVIII ст. Але мовна межа визначена Московською Діялектологічною Комісією в 1914 р. визначує цю межу далі на північ під Білосток і Слонім до Вигонівського озера, відтак дещо на північ від берегів Прип'яти до Мозиря, від якого дещо на південь в прямій лінії до Дніпра. Але проф. Я. Станкевич тримається теперішніх границь Білоруської Соціялістичної Радянської Республіки, (Проф. І. Сидорук: Проблема українсько-білоруської мовної межі, Авґсбурґ 1948, стор. 16, карта), які визначив уряд СССР не на основі наукових дослідів Моск. Діялектологічної Комісії, тільки на основі колишніх південних меж Мінської і Гродненської губернії та північних київської і волинської. Очевидно проблема українсько-білоруського розмежування не є життєдайною для національно-політичного розвитку обох народів. Оба народи мають двох спільних ворогів: росіян і поляків, що зазіхають на саме існування обох народів, щоби загарбати всі їхні землі. Тимто оба народи повинні дружньо стати до боротьби за своє визволення; для білорусів є життєдайним оборонити при помочі українців свої границі на півночі і сході: спираючись на Чудське озеро коло Пскова, до джерел Західньої Двини і Дніпра, відтак до верхньої Десни по Брянськ.

КІР КУКЛОВСЬКИЙ, Дириґент Українського Професійного Театру в Ню Йорку. До постави опери С. Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" в неділю, 10. червня, в театрі Central High School of Needle Trades, 225 West 24th Street, New York, N. Y..

● **В Лондоні продано один образ** Рембрандта „Христос при колоні" за 22,960 долярів. Це найвища ціна, яку досі за будь-який образ заплачено.

● **Сирени для остороги публіки від нападу з повітря будуть гудіти** найближчої суботи в Ню Йорку. Це буде тільки проба голосу нових сирен.

Зі Спорту

УСК НЮ ЙОРК ДРУГИЙ У ВІДБИВАНЦІ НА МЕТРОПОЛІЮ

Ню Йорк, 26 травня. — Команда відбиванки (волейболу) УСК-у здобула друге місце на турнірі відбиванки восьми клюбів метрополії та срібні медалі першунів на сезон 1951 р.

Українці ввесь час турніру перемагали (до зустрічі з Джемейкою), завойовували собі симпатиків та дальшу участь у турнірі, що був ведений системою двох програних. Вони перемагають МкБарні ІМКА (15:7, 17:15), Вест Сайд ІМКА (15:9, 15:7), та зазнають першої невдачі з Джемейкою (8:15, 8:15). З одною програною змагаються дальше і перемагають Проспект Парк (12:15, 15:8, 15:9), суперника до фіналу, так що вкінці приходиться українцям вдруге вже у фіналі зустрінутись з Джемейкою, першуном східніх стейтів.

Рішальні змагання за перше місце УСК заслужено програє (9:15, 6:15), тільки тому, що й до цих змагань не явились два кращі змагуни з планованого складу. УСК виступав у складі: Вербицький, Гринішак ,Осадца, Сохан В., Сохан І., Мручкевич, Струтинський, Микитин.

При роздачі медалів змагунам трьох кращих клюбів, організатори цього турніру висловили признання українській команді за гарну гру в полі, та майстерність володіння м'ячем, а представники клюбу Амерікен Турнерс запросили наш УСК взяти участь у їхньому спортовому святі, що внедовзі відбудеться в Ню Йорку. Цей самий клюб запросив команди УСК-у (чоловіків і жінок) відбувати тренінги відбиванки в літніх місяцях на їхньому грищі над рікою Пельгам Бей Парку.

В. С.

УКРАЇНЕЦЬ КОРОЛІВСЬКИМ РАДНИКОМ В КАНАДІ

Едмонтон, Алберта. — Ілля Івасюк, українського роду адвокат у Принс Алберт, у Саскачевані, відзначений титулом і гідністю королівського радника (К. С.) Він походить з дистрикту Сифтон, у Манітобі, де його батьки були фермерами. Народжений в 1900 році, першу науку дістав у місійній школі в Сифтоні, потім переїхав до католицької бурси в Ст. Бонифес. Студіював право в університеті Манитоба, перервавши студії, став учителем в Етелберті, а потім докінчив студії права в університеті Саскачеван. Брав участь в українськім народнім житті. Адвокатську практику в Принс Алберт почав 1928 р., королівським радником став 20 квітня 1951 р. („Українські Вісті").

● **Совєти наостанці звільнили** данський рибальський корабель, — захоплений на Балтику та передержаний впродовж 17 днів.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

По довшій недузі померла 13. травня 1951 р. членкиня від. 364 У. Н. Союзу, Бр. св. Василія Великого в Клівленд, О.
МАРІЯ ЯРИГА.
Покійна родилась в Клівленд. Прожила всього 32 роки. Оставила в глибокім смутку родичів Миколу і Теклю, сестру Анну, та братів Івана, Семена і Михайла.
Похорон відбувся 16. травня при участи родини, членкиць і знайомих до укр. гр.-катол. церкви св. Апп. Петра й Павла, а відтак тлінні останки похоронено на укр. цвинтарі. — В. Й П.!
Е. Вілецький, секр.

Дня 16. травня 1951 р. помер в 54. році життя
ЛУКА СТАХУРСЬКИЙ,
член Бр. св. Василія Великого, від. 364 У. Н. Союзу в Клівленд, Огайо.
Покійний родився в місті Чортків, Зах. Україна. Був ветераном першої світової війни. Оставив у великім смутку дружину Михайлину і родину.
Похорон відбувся 19. травня з погребового заведення до укр. прав. церкви св. Володимира при участи родини, членів і знайомих, а відтак на цвинтар. — В. И. П.!
Е. Вілецький, секр.

Дня 18. травня 1951 р. упокоївся в Бозі
ВАСИЛЬ ПОЛІЩУК,
член Тов. Укр. Січ, від. 39 У. Н. Союзу в Сиракюз, Н. Й.
Покійний родився на Запоріжжю, Україна. Прожив 47 років, півтора року тому прибув зі скитальщини, а до Союзу вступив доперва в 1951 р. Полишив у смутку жінку Ольгу і дочку Анну.
Похорон відбувся 20. травня з дому жалоби до каплиці Вудлов. Тлінні останки похоронено при участи родини, знайомих і членів Тов. Січ на цвинтарі Вудлов у Сиракюз, Н. Й. — В. И. П.!
В. Осухівський, секр.

В першу річницю смерти бл. п.
інж. ЮЛІЯНА МУДРАКА
відправиться в неділю, 3-го червня 1951 року, в годині 11:45 перед полуднем, в долішній Каплиці церкви св. Юрія при 22 East 7 вулиця в Ню Йорку, ПАНАХИДА за спокій Його душі.

ТАРЗАН, ч. 2604. Справа виглядає кепсько для Ґрідлі.

Крізь непроглядний ліс валка марширувала темними крутими коридорами, над якими звисали густі зарослі.

Після багатьох ночівок, вони прийшли на беріг озера, де гориби жили цілими хмарами, купаючись у воді або вигріваючись проти сонця на болотянім березі.

Зупинившись на березі, загарбник закрив рукою уста Ґрідлі і пірнув з ним у воду, тягнучи його з собою.